

Zij.

De vingertoppen die ze in opgewarmde olie dipt. Ze begint bij de kruin, maakt kleine rondjes op haar schedel, geen plekje laat ze onberoerd, tot de wortels van haar donkerblonde haren blinken. De oren, het buigzame botweefsel, het zachte oorlelletje met het litteken van toen ze als vijfjarige van de smalle bankleuning met haar oor op de hoek van

het glazen bijzettafeltje was gevallen omdat ze wilde, omdat ze kon, vliegen. Ze neemt nieuwe olie, glijdt met de vingertoppen langs de hals, waar de korte haren stoppen en de naakte huid begint, het drielandenpunt waar de kaak, de hals en het oor elkaar ontmoeten, de kaak steeds gespannen, ze weet niet waarom, hoe meer ze zich er druk over maakt, hoe meer de kaak zich spant. Meer olie, de schouders, dat punt op het schouderblad dat steeds zeurt omdat er te veel samenkomt, te veel pees, te veel spier, te veel ongezien verdriet, de linkerschouder die niet echt meer in de kom wil blijven, krak, ik vlieg, ik val. De warme olie over de borst, de ribben als hard zand waar de zee net van weggetrokken is, de borsten met de striemen die ze als jonge vrouw verafschuwde, nu zijn ze deel van haar, de ribbenkast splijt open, de ribben verlaten het borstbeen, zweven, ze volgt ze met haar vingertoppen, naar haar achterkant die ze niet ziet, nooit ziet, ze sluit haar ogen. Zij. Haar polsen die draaien en de vingers faciliteren die zich buigen, reiken naar de uitstekende schouderbladen, vermoeide vleugels, ze ademt in, er is iets wat stokt, ze reikt met alles, borsten, hart, sleutelbeen, naar voor, laat haar wijs-

vingers even flirten met haar wervels, de handen komen terug, glijden over de borst naar de schou- ders, de armen, gekend terrein, meer olie. De el- lebogen, brug tussen boven en onder, ze gaat van brug naar brug, verbindt verbindingpunten met elkaar, smeert ze, zegt hallo en dank u dat jullie mij dragen, dank u dat jullie mij al jaren verdragen. De vingers, een voor een, de vingers die haar schrij- ven, die beschrijft ze nu, de knokkels, en ze vult de eeuwenoude groeven die haar mens maken met olie. Zij. De buik. Zij schrijft zij. De buik, die bol staat, ze weet niet waarom, ze houdt vocht vast, misschien omdat ze binnenkort zal gaan bloeden, hopelijk niet vanavond, ze neemt de buik die ze niet wil, die ze nooit gewild heeft, te veel vet, ze neemt hem in haar handen, zegt hallo, hallo buik die ik niet wil, de buik zwijgt, zwelt op. De moe- dervlek op haar onderrug, het harde bekken en de zachte zachte onderbuik, de stugge haartjes, ze moet ze weer knippen, ze moet zich nog scheren, straks, onder de douche, wanneer de olie de tijd heeft gekregen om door te dringen, diep door de heupbenen, de knieschijven, de schaamlippen, tot in de kern die ze niet kent, ze kan er enkel omheen

cirkelen, de huid beschrijven, beroeren, waaronder alles stroomt. Tot aan de kleinste teen, ze duwt haar vingers tussen de tenen, spreidt ze, rekt vel op. Zij. De voetzolen. Ze slaken een zucht van opluchting. Telkens wanneer ze 's avonds op moet, het podium op, bereidt ze haar lichaam voor, maakt ze het ontvankelijk, of wie weet, beschermt ze het, voegt een laagje toe zodat de meningen die ze altijd hoort, hoe stil het ook is in de zaal, net niet diep genoeg kunnen doordringen. Misschien is het dat wel wat ze doet. Zich indekken. Met olie. Ze is haar gezicht vergeten, glijdt over de beroerde lichaamsdelen, alles is nu één, naar boven, de stugge kaken, de wangen, het voorhoofd, de neus die ze van haar vader heeft. Zij. De ogen die zich sluiten. Ze maakt kommetjes van haar handen en legt die over haar oogleden. Het is 6.45 uur, het is pikdonker in de kleine badkamer en de stad weet nog niet hoe luid ze kan zijn.

‘Fictie!’

Ik heb m'n dikke lichtbruine wollen jas al aan en sta te rammelen met poezenbrokjes in de hal. Ik moet haar zien voor ik vertrek, ik moet de beelden uit mijn hoofd krijgen van een poes gestikt in een kiepraam, van een hongerige poes in mijn bh-lade, stervend na het eten van een heel lavendelzakje, van een rondslingerende laptoplader waar ze zich

per ongeluk aan heeft opgehangen. ‘Fictie, waar ben je?’ Ik zucht maar mijn middenrif wil niet mee, al weken niet meer, alsof er iets zit wat er niet moet zitten en het wil niet weg. Ik draai de hoek om naar de slaapkamer. Lage zon, mooi licht, geen poes. Ik open voor de zekerheid de bovenste schuif van de ladekast. Het lavendelzakje is nog heel. Het voelt alsof er een balletje in mijn borstbeen zit, een piepklein hardnekkig en donker pesterig balletje dat komt en gaat, soms stekels heeft en soms niet, en dat me weerhoudt van diep ademen. Ik wil het daar niet. ‘Fictie! Ik ga m’n trein missen en dan ben ik te laat in het theater en dan heb ik geen tijd om mijn opwarming te doen en dan ga ik als een stijve hark op het podium staan omdat jij...’ Daar, op de overvolle wasmand die eigenlijk te groot is voor onze kleine badkamer, je schuurt telkens je bovenbeen eraan als je de douche wilt bereiken. ‘Hier ben je, prachtdier.’ Ik geef haar een kopje. Ze kopt terug met haar zwarte kop met die ene witte vlek rond haar rechteroog. ‘Hang jezelf niet op en laat niemand binnen.’ Ze knikt. Denk ik. Nu is het goed, Fictie zit op de vuile was, nu mag ik vertrekken.

De spiegel van de lift, waar ik mezelf en m'n vouwfiets heb ingewurmd, toont mij hoe ik mezelf wil zien. Korte donkerblonde haren, subtiel getuiste lippen die weten wat ze willen, een liefdevolle, licht kritische blik en een lange jas die ik eigenlijk niet kon betalen maar die me helpt om me als elegante vrouw door de straten te bewegen. Met haar gaat het goed. Dat is wat men mag denken als ik voorbijfiets. Zij staat pal in het midden. Ik ben moe. Alsof ik aan het einde van iets ben, maar ik weet niet van wat. Ik wring mezelf en m'n uitgevouwde fiets uit het kleine lifthokje. In de hal speelt de schaduw van de werkeloze Japanse kerselaar op straat een snel spelletje met de winterzon op onze brievenbussen. Hier ben ik, niet meer, terug, weg, wel, niet. Ik wil ernaar blijven kijken, ik wil dat kunnen, stilstaan bij het dansen van het licht, ik wil de tijd en mezelf kunnen openplooiën, hier, voor onze brievenbus met het zelfgeschreven witte etiketje dat we al jaren van plan zijn te vervangen door een bronzen plaatje, A. Peeters en L. Pallijn, maar ik ben bang dat als ze naast elkaar gebeiteld staan, we gaan zien dat ze niet bij elkaar passen, de namen, niet genoeg voor op een bronzen plaatje.

Net zoals nu, ik schrijf vrolijk aan een boek in een schrift en er is rust en vrede in de vingers totdat de letters zwart-op-wit moeten, en dan pas komen ze, de vragen: passen de woorden wel, passen ze genoeg bij elkaar om op papier te staan? Het liefst van al wil ik verdrinken in anonieme ruimte, daar waar niets in brons gebeiteld is. Maar elke keer wordt het geschrevene zwart-op-wit en nooit behoudt het de vrijheid die het had toen het nog niets moest zijn. Ik ben Ada Peeters, met zwarte stift geschreven op een wit etiketje, en ik moet de trein halen, naar zijn stad. Het donkere balletje trekt aan de spieren tussen m'n schouderbladen.

Er is geen buffer voor de geluiden die je overspoelen bij het openen van de voordeur. Er is geen volgorde. De tram, de ronkende motoren, ongeduldig wachtend op het groene licht, het opstijgende vliegtuig, de toeter van de bus, het drillen van de boor en de bellende man. Ze bereiken je oren in een en dezelfde golf. Hier is de stad. Hier is de zon. Moedig trotseert ze de hoge daken, zelfs op een dinsdag in januari. Enkel de koude lucht die m'n wangen prikt doet aan winter denken. M'n fiets en ik steken de



transporen over. Is toneelspelen een middel of een doel? Die vraag maakte me wakker deze ochtend, samen met het gekrabbel van een hongerige Fictie tegen onze slaapkamerdeur. Speel ik louter om een boodschap over te brengen of is het spelen zelf de boodschap? Ik trap harder, de berg moet getrotseerd worden, het station ligt aan de andere kant. Ik ben bijna op de helft. Een jongetje op het voetpad rent moeiteloos naar de top en laat Ada Peeters ver achter zich in de ranking. Als toneelspelen enkel een middel is om een boodschap over te brengen, wie ben ik dan, wat is dan mijn job? Ik hijg. De koude lucht schuurt in m'n keel en doet m'n tandvlees tintelen. Dat moet ik eens opzoeken, hoe dat komt, dat je tandvlees begint te prikken bij zware inspanning. Die jas, die jas is te warm. En als het, als het spelen, zelfs m'n gedachten hijgen, als het spelen het doel is, is het dan nog belangrijk wat er precies gezegd wordt? Over hem – hém – werd gezegd dat hij een telefoonboek kon spelen en dat dan nog iedereen aan zijn lippen zou hangen. Aangekomen. Nu is het enkel nog dalen, de trappers mogen rusten. Ada Peeters haalt het jongetje in dat boven aan de berg, naast het buurtwinkeltje, een

uitbrander krijgt van z'n moeder omdat hij uit het zicht was verdwenen. Ik begrijp haar woorden niet maar haar lichaamstaal maakt elk woordenboek overbodig en haar hand doet met zijn kortgeschorren achterhoofd wat een schansspringer met een besneeuwde helling doet. Shshluusj.

De Linnéstraat. Waar de roze, paarse en blauwe neonlampen zich verstoppen achter vaalwitte doorschijnende gordijntjes. De ramen zijn te klein voor een vrouw om achter te zitten, dus het zijn de buisvormige lampen die wijzen naar het werk dat hier verzet wordt. Hier was ik twee jaar geleden, hier heeft men voor mij de tip van een gordijntje gelicht, toen ik ter voorbereiding op mijn rol als prostituee in die film waarin ik een prostituee speelde, mee op ronde mocht met een politieagent van de dienst Mensenhandel. Hoe heette die man? Korneel en nog iets. Maar dat was niet belangrijk want iedereen noemde hem Don. Don kent de vrouwen, Don kent de namen, Don kent de verhalen en hij gaf mij een rondleiding in de Linnéstraat zoals een gids in Venetië met heel veel fierheid wijst op de rottende fundamenten van de stad van de liefde. In

het piepkleine kamertje dat door de aanwezigheid van een tweezit werd omgedoopt tot salon zat de gepensioneerde Ria op een krukje. Niemand ging op de met plastic zeil bedekte tweezit zitten, niet Ria, niet Don, dus leunde ik ook maar tegen de deurstijl. Ria met de haren die door de lange jaren even doorschijnend waren geworden als haar gordijntje had geld nodig en verhuurde haar werk-kamer naast het salon aan een matrone die jonge vrouwen, meisjes nog, vanuit Nigeria naar de Linnéstraat lokt met het vooruitzicht op een stevig fundament waar zij in hun land onmogelijk van kunnen dromen. Het enige wat ze moeten doen is trouw zweren aan haar, de matrone, dan komt alles goed. En die schuld van 45.000 euro, die zouden ze haar in een wip kunnen terugbetalen, want in de Linnéstraat kan je veel geld verdienen. Ria zei dat er gisteren gevochten was voor haar deur, twee jonge vrouwen. Don vroeg of ze de namen kende van de vrouwen, Ria zei van niet, Don zei dat hij het zou uitzoeken en schreef iets op in zijn schriftje. Ik keek naar het kleine rode schriftje met spiraal-draad dat in een handpalm past en eenmaal terug thuis, aan de overkant van de berg, in het huis te-

genover de kerselaar, bedacht ik me dat het enige wat deze rondleiding langs de achterkant van de neonlampen had opgeleverd het besef was dat elk fictief verhaal over deze vrouwen een belediging zou zijn, een reductie van wat waar is. Ik heb de rol aangenomen, van de witte prostituee achter een groot raam. In de film glijdt de camera meermaals langs de heupen en de borsten en de strings die in de billen verdwijnen van de vrouwen wier lichamen voor even mogen figureren. Hoe vaak begint een scène in een stripteasebar niet met de billen van een voor de rest onbelangrijke serveuse? Hoe gewend zijn onze ogen geraakt aan het vrouwen-naakt dat volgens de intentienota van de regisseur enkel bedoeld is om de setting van vrouwenhandel zo realistisch mogelijk weer te geven? Kan je het onrecht van handel in lichamen aankaarten als je al te diep inzoomt op diezelfde lichamen? Wat is voor een film de juiste afstand tot geweld om zelf niet in de frontlinie terecht te komen? Op de première, in een andere stad, op een veilige afstand van de Linnéstraat, vroeg de multi-inzetbare televisieomroepster mij in het nagesprek met de microfoon die steeds maar weer krijste wanneer je hem in de ver-

keerde positie vasthield, hoe ik me in deze toch wel uitdagende rol had proberen in te leven. *Ik had geld nodig*, zei ik. Er werd gelachen. Was het toen, in de foyer na de film, dat de vrouw met het korte haar in een vierkante coupe, één grijze streep erdoorheen, naar me toe kwam? *Ik vind jou een geweldige actrice*, zei ze. Ik bedankte haar zoals de geweldige actrice dat zou doen die ik niet vermoed te zijn, professioneel beleefd, lichte buiging van het hoofd boven het glas gesponsorde bubbels. *Als mijn vrouw en ik jou zien spelen, dan gebeurt er iets, ik kan het niet goed uitleggen, maar het lijkt net alsof je in onze woonkamer bent*, zei ze. Zou spelen dan toch een doel op zich zijn?

Mijn favoriete hoek, mijn hoop voor de toekomst van deze stad, het braakliggend terrein van een huis dat ooit was en nu niet meer, volledig overgroeid met metershoge struiken met paarse bloemen die op dildo's lijken, zie ik nu. Hoewel er blikjes, schoenen, houten poten van ongedefinieerde meubelstukken over de omheining zijn gegoooid, overwoekert de fauna moeiteloos elk restant van menselijke onverschilligheid. De aarde weet wat

ze doet. Onderaan is een klein gat gemaakt in de omheining, dat had ik nooit eerder gezien, ik ben er bijna voorbij, het station ligt nu binnen fietsbereik, maar ik zie nog net, in een flits, een hand die een houten plank wegschuift van voor het gat. Ik kijk om, ik wil het wezen zien dat in de overwinning van de natuur woont, maar een luide claxon roept me instant terug. De buschauffeur klapt naar mij in zijn handen terwijl hij mij met zijn bus passeert. Hij heeft een zonnebril op en zijn zonneklep is ook naar beneden geklapt. Bange man, denk ik. Bang om niets meer te kunnen zien in het felle licht van de zon. Ik kijk weer om, maar de hand is weg, het gat is dicht, achter de hoek verdwijnt een vrouw met lange grijze haren en een plastic zak in de hand. Ik kijk naar de klok bij de stationsingang, 12.35 uur. Binnen vier minuten moet ik in de trein zitten. Ik ben blij dat ik me moet haasten zodat ik niet hoeft na te denken over de vrouwen in de Brabantstraat, die evenwijdig loopt met het spoor. De vrouwen die wel een raam hebben om achter te zitten. De vrouwen die hier overdag werken en als legale dekmantel dienen voor alles wat aan de achterkant van de neonlampen gebeurt, in de straat

van Ria en het krukje. Ik heb gedaan alsof ik een van hen was en ik voel me persoonlijk aansprakelijk voor alles wat mijn personage niet over hen heeft kunnen vertellen.

Er is iets magisch aan stilzitten in een voertuig dat raast. De bomen, de velden, de daken, de hagen, de gele bloemen bij de sporen – in januari, gele bloemen? –, de inhoud van de opengescheurde vuilniszak op een verloren stukje grond dat niemand bos wil noemen, hun vormen vervagen, worden strepen, onbedoeld dansend met elkaars kleuren brengen ze mijn ogen tot rust, hier moet ik ze geen naam geven, hier is alles streep. De stroom van mijn gedachten vindt zijn gelijke in de snelheid van de trein. En zo komt het, denk ik, dat ik milder denk, telkens wanneer ik de trein neem. Ik kan niet goed stilstaan. Dat is misschien niet waar, ik doe het gewoon niet graag, omdat ik niet weet wat er zich bevindt achter het stilstaan. Dus ben ik de hele tijd maar bezig. Wat ben je nu aan het doen, Ada? O, ik schrijf. Aan wat? Aan een nieuw stuk. En ik ben ook aan het lesgeven. En ik heb een rolletje in die nieuwe serie. En nu speel ik het stuk dat ik vorig jaar heb geschreven.